וְהָכִי קָאָמַר – כך הוא ביאור דברי המשנה, מַחֲצֶלֶת הַקָּנִים גְּדוֹלָה, אם עֲשָׂאָהּ בפירוש לְשֻׁכִּיכָה, הרי היא מְקַבֶּלֶת טוּמְאָה וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהּ, ומה שאמר התנא בסוף דבריו 'לסיכוך', אין כוונתו שעשאה בפירוש למחשבת סיכוך, אלא דבריו הם המשך למה שאמר בתחילה, וכך כוונתו – טַעֲמָא דַּעֲשָׂאָהּ בפירוש לְשֻׁכִּיכָה, הָא סְתָמָא – שלא ייחדה אלא עשאה בסתם, נַעֲשָׂה כְּמִי שֶׁעֲשָׂאָהּ בפירוש לְסִיכּוּךְ וּמְסַכְּכִין בָּהּ, (קְטָנָה, עֲשָׂאָהּ לְסִיכּוּךְ מְסַכְּכִין בָּהּ, טַעֲמָא דַּעֲשָׂאָהּ לְסִיכּוּךְ הָא סְתָמָא נַעֲשָׂה כְּמִי שֶׁעֲשָׂאָהּ לְשֻׁכִּיכָה וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהּ). נמצא לביאור זה, שדברי תנא קמא אמורים דווקא על מחצלת גדולה, שבזה אם עשאה בפירוש לשכיבה הרי היא מקבלת טומאה, אולם אם עשאה בסתמא, כיון שהיא גדולה הרי היא עומדת לסיכוך ואינה מקבלת טומאה. ויש לדייק מדבריו, שמחצלת קטנה אף אם לא ייחדה בפירוש לשכיבה, מן הסתם מיועדת לכך ומקבלת טומאה. וְאָתָא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְמֵימַר, אַחַת מחצלת קְטַנָּה וְאַחַת גְּדוֹלָה, אם עשאה בפירוש לשכיבה הרי היא מקבלת טומאה, אך בְּסָתְמָא כְּשֵׁרָה לְסִיכּוּךְ. וביאור דברי המשנה לדברי רבי אליעזר, מתפרשים כמו שפירשה הגמרא לדעת תנא קמא, 'עשאה לשכיבה' הרי היא מקבלת טומאה ואין מסככים בה, אך בסתמא הרי היא כמי שעשאה 'לסיכוך'.

אָמַר לֵיהּ אַבָּיֵי לרבא, אִי הָכִי – שמחלוקת רבי אליעזר עם תנא קמא היא במחצלת קטנה, אם כן מדוע שנינו 'רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אַחַת קְטַנָּה וְאַחַת גְּדוֹלָה', הרי לפי דבריך 'אַחַת גְּדוֹלָה וְאַחַת קְטַנָּה מְיַטָּעֵי לֵיהּ', שכן הדרך כשאומר התנא אחת זו ואחת זו, לומר הדבר הפשוט תחילה ואחריו את החידוש, ואם כדבריך, היה לרבי אליעזר לומר קודם 'אחת גדולה' שהוא הדבר הפשוט, שמן הסתם אינו עומד לשכיבה [אף לתנא קמא], ואחריו לומר 'ואחת קטנה' שהוא החידוש לדעת רבי אליעזר, שאף הוא מן הסתם אינו עומד לשכיבה. וְעוֹד קשה על פירושו של רבא, מדברי הברייתא שמוכח דְּבֵי פְּלִיגֵי, בְּמחצלת גְּדוֹלָה הוּא דְּפְלִיגֵי, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אינו בא להקל במחצלת קטנה, אלא לְחוּמְרָא – להחמיר על דברי תנא קמא. דְּתַנְיָא, מַחֲצֶלֶת הַקָּנִים, בְּגַדּוֹלָה מְסַכְּכִין בָּהּ לפי שאינה עומדת לשכיבה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִם אֵינָהּ מְקַבֶּלֶת טוּמְאָה, דהיינו שייחד אותה בפירוש לסיכוך, מְסַכְּכִין בָּהּ, אבל בסתמא אין מסככים בה משום שעומדת לשכיבה. הרי שרבי אליעזר וחכמים נחלקו במחצלת גדולה, ורבי אליעזר מחמיר שאף היא מקבלת טומאה מן הסתם, אלא אם כן ייחדה בפירוש לסיכוך.

לכך מבארת הגמרא ביאור חדש בדברי המשנה: אֶלָּא אָמַר רַב פַּפָּא, בְּמחצלת קְטַנָּה כּוּלֵּי עָלְמָא – בין רבי אליעזר ובין תנא קמא לֹא פְּלִיגֵי, דְּסְתָמָא עומדת לְשֻׁכִּיכָה ומקבלת טומאה, וּכִי פְּלִיגֵי, בְּמחצלת גְּדוֹלָה, תַּנָּא קַמָּא סָבַר סְתָם מחצלת גְּדוֹלָה עומדת לְסִיכּוּךְ, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר סָבַר סְתָם מחצלת גְּדוֹלָה נַמִּי דינה כמחצלת קטנה שעומדת לְשֻׁכִּיכָה. וביאור דברי תנא קמא יהיו כמו שהעמידה הגמרא בתחילה 'באן בגדולה וכאן בקטנה', וכוונת המשנה היא כך: 'מחצלת הקנים גדולה, עשאה לשכיבה מקבלת טומאה ואין מסככין בה, אולם בסתמא אינה מקבלת טומאה וכשרה לסיכוך, ומחצלת קטנה, אם עשאה 'לסיכוך, מסככין בה ואינה מקבלת טומאה', אך בסתמא מקבלת טומאה ואינה כשרה לסיכוך. ובא רבי אליעזר לומר, שמחצלת גדולה דינה כמחצלת קטנה, שבסתמא עומדת לשכיבה ומקבלת טומאה. וּמַאי 'עֲשָׂאָהּ לְשֻׁכִּיבָה' דְּקָאָמַר רבי אליעזר, אין כוונתו שעשאה בפירוש לשכיבה, שהרי לפי המבואר גם בסתמא עומדת לשכיבה, אלא הָכִי קָאָמַר, 'אחת גדולה ואחת קטנה' סְתָם עֲשִׂיָּיתָהּ נַמִּי לְשֻׁכִּיבָה ומקבלת טומאה, עַד דְּעָבְיד – עד שיעשנה בפירוש ובייחוד לְסִיכּוּךְ.

תָּנוּ רַבָּנָן, מַחֲצֶלֶת שֶׁל שִׁיפָּה – סוג של גומא, וְשֶׁל גֶּמִי – קני סוף, אם המחצלת גְּדוֹלָה, מְסַכְּכִין בָּהּ, ואם היא קְטַנָּה, אֵין מְסַכְּכִין בָּהּ, שהמחצלות העשויות מגמי ושיפה הם רכים, ועל כן סתם מחצלת קטנה עומדת לשכיבה ומקבלת טומאה. אולם מחצלת שֶׁל קָנִים וְשֶׁל חִילְּת – מין צמח, כיון שמחצלות העשויות ממינים אלו הם קשים, על כן אם המחצלת גְּדוֹלָה – עשוייה מעשה עבות וקליעה, כיון שבצורה זו אין המחצלת חלקה ואינה נוחה לשכיבה, הרי היא עומדת לסיכוך ואינה מקבלת טומאה, וּמְסַכְּכִין בָּהּ, ואם המחצלת אֲרוּגָה שבכך היא חלקה ונוחה, הרי היא עומדת לשכיבה ומקבלת טומאה, וְאֵין מְסַכְּכִין בָּהּ. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּרַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר מַשּׂוּם אַבָּיו, אַחַת זוֹ וְאַחַת זוֹ – בין אם המחצלת גדולה ובין אם היא ארוגה מְסַכְּכִין בָּהּ, משום שאינם עומדים לשכיבה. וְכֵן הָיָה רַבִּי דּוֹסָא אוֹמֵר כְּדִבְרָיו.

להבנת הסוגיא דלהלן יש להקדים מספר פרטים בדיני טומאה: א. דין מת שהוא 'אבי אבות הטומאה', ומטמא אדם וכלים [למעט כלי חרס] הנוגעים בו, טומאת שבעה ימים, וכדי לטהרם צריך להזות עליהם שלישי ושביעי מאפר חטאת. ב. אדם הנוגע במת, הרי הוא 'אב הטומאה', ומטמא אדם וכלים שנגעו בו, טומאת ערב. ג. זב הוא 'אב הטומאה', אלא שאם הוא שוכב על דבר העומד לשכיבה, הדבר ששכב עליו נעשה אב הטומאה בטומאת הזב עצמו, והיא 'טומאת מדרס'. ואם אין דבר זה עומד לשכיבה, אין הזב מטמאו במדרס. ד. עץ אינו מקבל טומאה אלא אם כן הוא כלי, דהיינו שיש לו בית קיבול. אולם אם ייחד את העץ לשכיבה, הרי הוא ככלי לשכיבה ונטמא בכל הטומאות, ואף נטמא בטומאת מדרס הזב. ואם עשה מהעץ כלי, דהיינו שעשה לו בית קיבול, הרי הוא נטמא בכל הטומאות חוץ מטומאת מדרס, לפי שאינו עשוי לשכב עליו וכמבואר לעיל.

הגמרא מביאה משנה נוספת לביאור דעתו של רבי דוסא: תָּנֵן הָתָם, כָּל הַחוֹצְלוֹת – להלן תבאר הגמרא מה הם 'חוצלות', דינם שמְּטַמְּאִין טָמֵא מֵת – היינו שראויים לקבל אף טומאה החמורה, להעשות 'אב הטומאה' אם נגעו במת עצמו, אולם אינם נטמאים להעשות 'אב הטומאה' על ידי מדרס הזב, דִּבְרֵי רַבִּי דּוֹסָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, שהחוצלות ראויות להיות 'אב הטומאה' על ידי מַדְרֵגָה הזב. ומלשון זה נראה, שלדעת חכמים אין נטמאים החוצלות אלא בטומאת מדרס, מקשה הגמרא: מַדְרֵגָה אֵין, טָמֵא מֵת לֹא, וְהָא אֲנַן תָּנַן, כָּל כְּלֵי הַמְּטַמֵּא – כל הראוי לקבל טומאת מַדְרֵגָה, מְטַמֵּא טָמֵא מֵת, שביון שהוא עומד לשכיבה נעשה בכך כלי, וראוי להיות טמא בכל הטומאות, ואף בטומאת 'אב הטומאה' על ידי נגיעה במת. מתרצת הגמרא: אֵימָא – תוסיף בדברי חכמים 'אַף' מַדְרֵגָה, וכל שכן שנטמאים בשאר טומאות.

הגמרא מבארת את המשנה: מַאי חוֹצְלוֹת שנחלקו עליהם רבי דוסא וחכמים, אָמַר רַב אַבְדִימִי בַּר חַמְדוּרִי, מַרְזוֹבְלֵי. שואלת הגמרא: מַאי מַרְזוֹבְלֵי, עונה הגמרא: אָמַר רַבִּי אַבָּא, מְזַבְּלֵי – שק העשוי מעור שבו הרועה אוכל לבהמותיו, וכיון שלפעמים מניח הרועה את השק תחת ראשו ושוכב עליו, סוברים חכמים שהוא כלי העשוי לשכיבה ומטמא אף במדרס. רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אוֹמֵר, חוצלות הם מַחֲצֹלוֹת מַמָּשׁ. וְאָדָא רֵישׁ לָקִישׁ לְטַעֲמֵיהּ – ריש לקיש שפירש מחצלות ממש, לשיטתו, דְּאָמַר רֵישׁ לָקִישׁ, חֲרִינִי כַּפָּרַת רַבִּי חִיָּיא וּבָנָיו – יסורים הבאים עלי יהיו לטובת רבי חייא ובניו, שֶׁבָּתְחִלָּה כְּשֶׁנִּשְׁתַּכְּחָה תּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל, עָלָה עֶזְרָא מִבָּבֶל וְיִסְּדָהּ – לימדה והחזירה לבני ישראל. אחר כך חָזְרָה תורה וְנִשְׁתַּכְּחָה, וְעָלָה הִלֵּל הַבָּבְלִי וְיִסְּדָהּ. חָזְרָה וְנִשְׁתַּכְּחָה, עָלוּ רַבִּי חִיָּיא וּבָנָיו וְיִסְּדוּהָ, וכיון שהם אלו שהחזירו את התורה, אם כן בדריהם ופירושיהם עיקר. וְכֵן אָמַר רַבִּי חִיָּיא וּבָנָיו בפירוש המשנה, לֹא נֶחְלְקוּ רַבִּי דּוֹסָא וַחֲכָמִים עַל מַחֲצֹלוֹת שֶׁל אוּשָּׁא,

שֶׁהֵן טְמֵאוֹת אף בטומאת מדרס, משום שעשויות לשכיבה, ולא נחלקו על מחצלות שֶׁל טְבֶרְיָא שֶׁהֵן טְהוֹרוֹת, מפני שהן קשות ואין רגילים לשכב עליהם, עַל מַה נֶּחְלְקוּ, עַל מחצלות שעושים בְּשָׁאר מְקוֹמוֹת, מַר – רבי דוסא סָבַר, כֵּינָן דְּיָלְפָא דִּיתִיב עֲלַיְיהוּ – שאין רוב בני אדם יושבים עליהם, דִּטְבֶרְיָא דַּמְיָין – דומים הן למחצלות של טבריא, וטהורים מטומאת מדרס, וּמַר סָבַר – חכמים חולקים וסוברים, דכֵּינָן דְּמִקְרֵי וְיָתְבִי עֲלַיְיהוּ – שלפעמים יש אנשים המייחדים את המחצלת לישיבה, כְּדְאוּקֶמָא דַּמְיָין – דומים הן למחצלות של אושא, וטמאות אף מדרס.

אָמַר מַר – שנינו במשנה לעיל, כָּל הַחוֹצְלוֹת מַמְאִין טְמֵא מֵת דִּבְרֵי רַבִּי יוֹסֵי. ולפי ביאורו של ריש לקיש פירושו, שאף שאין המחצלות עומדות לשכיבה, יש עליהם שם כלי ומקבלות טומאת מת. מקשה הגמרא: וְהָתַנְיָא בברייתא המובאת לעיל, וְכֵן הָיָה רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כִּדְבָרָיו של רבי ישמעאל ברבי יוסי, שמותר לסכך במחצלות, ואם המחצלות חשובות ככלי וראויות לקבל טומאה, הרי הן פסולות לסיכוך. מתרצת הגמרא: לֹא קַשְׁיָא, הָא – המשנה מדברת במחצלת דְּאִית לֵיהּ גַּדְנָפָא – שיש לה כמין שפה מסביב לקבל מה שנותנים לתוכה, ועשויה להניח בתוכה פירות, ולכן נחשבת ככלי וראויה לקבל טומאת מת ואין מסככים בה. וְהָא – הברייתא מדברת במחצלת דְּלֵית לֵיהּ גַּדְנָפָא, וכיון שאין לה בית קיבול וגם אינה עומדת לשכיבה, לדעת רבי דוסא אינה ככלי, ומותר לסכך בה.

הגמרא מקשה לדברי ריש לקיש שחוצלות הם מחצלות: מֵיתִיבִי, חוֹצְלוֹת שֶׁל שַׁעַם – סוג קנה, וְשֶׁל גֶּמִי – קני סוף, וְשֶׁל שֵׂק – העשוי משְׂעַר העיזים, וְשֶׁל סְפִירָא – העשוי משער הסוס. מַמְאִין טְמֵא מֵת ולא טומאת מדרס, דִּבְרֵי רַבִּי יוֹסֵי. וַחֲכָמִים חולקים וְאוֹמְרִים שראויים לקבל אַף טומאת מִדְרָס. שואלת הגמרא: בְּשֶׁלְמָא דְּאָמַר שחוצלות הם מַרְזוֹבְלֵי – שק העשוי להניח בו פירות, ומניח עליו הרועה את ראשו, מובנים דברי הברייתא שלדעת רבי דוסא נחשבים החוצלות ככלי, ונטמאים בטומאת מת, שהרי מניחים בתוכם פירות, שאפילו חוצלות שֶׁל שַׁעַם וְשֶׁל גֶּמִי אף על פי שאין השק שלהם נארג יפה ויש בו נקבים, חָזוּ לְכִינְּתָא דְּפֵירֵי – ראויים לשמש ככלי שמניחים בו פירות גסים, וכל שכן חוצלות שֶׁל שֵׂק וְשֶׁל סְפִירָא שנארגים יפה, ודאי מקבלים טומאה שהרי חָזוּ לְגוּלְבֵי וְצַנֵּי – ראויים לשמש ככלים העשויים להניח בהם קטניות ופירות דקים. אֶלָּא לְמַאן דְּאָמַר שחוצלות פירושו מַחֲצָלוֹת מַמָּשׁ שאין להם בית קיבול, קשה, מדוע נחשבים הם כלים לדעת רבי דוסא כשאינם עומדים לשכיבה, וּבְשֶׁלְמָא מחצלות שֶׁל שֵׂק וְשֶׁל סְפִירָא חשובים ככלי, משום שחָזוּ לְפָרְסֵי – לפורסם לוילון נגד הפתח, וְכן הם ראוים לִנְפָוֵותָא – לנפות בהם קמח. אֶלָּא מחצלות שֶׁל שַׁעַם וְשֶׁל גֶּמִי לְמַאי חָזוּ – לאיזה שימוש הם ראויים שיחשבו ככלי שמקבל טומאה. מתרצת הגמרא: אף מחצלות של שעם ושל גמי חָזוּ לְגוּוְאתָא – לכסות בהם גיגית של שיכר.

066אופן אחר בקושיית הגמרא: אִיבָּא דְּאָמְרֵי שהקושיא נאמרה להיפך, בְּשֶׁלְמָא לְמַאן דְּאָמַר מַחֲצָלוֹת מַמָּשׁ מובן מדוע הם טמאות, שהמחצלות שֶׁל שַׁעַם וְשֶׁל גֶּמִי חָזוּ לְגוּוְאתָא – ראויות לכסות את גיגית השיכר, והמחצלות שֶׁל שֵׂק וְשֶׁל סְפִירָא חָזוּ לְפָרְסֵי – לוילון, וְנִפָּוֵותָא לנפות בהם קמח. אֶלָּא לְמַאן דְּאָמַר שחוצלות הם מַרְזוֹבְלֵי – שק של רועים, בְּשֶׁלְמָא שֶׁל שֵׂק וְשֶׁל סְפִירָא מקבלים טומאה, משום שחָזוּ לְגוּלְבֵי וְצַנֵּי – כלים שמניחים בהם פירות קטנים וקטניות, אֶלָּא שֶׁל שַׁעַם וְשֶׁל גֶּמִי שיש בהם נקבים ואי אפשר להניח בהם פירות קטנים, לְמַאי חָזוּ – לאיזה תשמיש הם ראויים ומדוע חשובים ככלים. מתרצת הגמרא: אף שקי רועים של שעם וגמי חָזוּ לְכִינְּתָא דְּפֵירֵי – לכלים שמניחים בהם פירות גסים, שאינם יוצאים דרך נקב קטן.

ברייתא נוספת בדיני המחצלת: תַּנְיָא, אָמַר רַבִּי חֲנַנְיָה בן אחיו של רבי יהושע בְּשֶׁיָּרַדְתִּי לַגּוֹלָה – לחוץ לארץ כדי לעבר את השנה, מָצָאתִי זָקֵן אֶחָד וְאָמַר לִי מְסַכְּכִין בִּבְוִדְיָא – במחצלת, וּכְשֶׁבָּאתִי אֵצֶל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָחִי אַבָּא הוֹדָה לְדִבְרָיו שמותר לסכך במחצלת. מוסיפה הגמרא: אָמַר רַב חִסְדָּא, מה ששנינו בברייתא זו שמסככין במחצלת שאינה מקבלת טומאה, וְהוּא דְּלֵית לֵיהּ גַּדְנָפָא – שאין למחצלת זו שפה מסביב, ועל כן אינה חשובה ככלי, אך אם יש לה שפה הרי היא מקבלת טומאה ואין לסכך בה. וכן אָמַר עוּלָּא הָנֵי בּוּדְיָתָא – המחצלות דִּבְנֵי מְחוֹזָא אִלְּמָלֵא קִיר שָׁלָהֶן – אם לא שיש למחצלות אלו שפה מסביב, היה דינם שמְּסַכְּכִין בָּהּ, אך עכשיו שיש להם שפה הרי הם מקבלים טומאה ואין מסככין בהם. מביאה הגמרא ראיה לדין זה. תַּנְיָא נַמִּי הָכִי, מְסַכְּכִין בִּבְוִדְיָא – במחצלת, וְאִם יֵשׁ לָהֶן קִיר אֵין מְסַכְּכִין בָּהֶן. ומבואר כדברי עולא.

הדרן עלך סוכה

פרק שני - ישן תחת המטה

משנה

חַיָּשׁן או אוכל ושותה תַּחַת הַמִּטָּה הנמצאת בְּסוּכָּה, לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ, שהמיטה נחשבת אהל שמפסיק בינו לבין הסוכה, ונמצא שאינו ישן תחת צל הסוכה אלא בצל אהל המיטה. רבי יהודה חולק, ולדעתו הישן תחת המיטה בסוכה יצא ידי חובתו. הביא רבי יהודה ראיה לדבריו, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נוֹהֲגִין הָיִינוּ שֶׁהָיִינוּ יְשֵׁנִים תַּחַת הַמִּטָּה בסוכה בְּפְנֵי הַזְּקֵנִים, וְלֹא אָמְרוּ לָנוּ דָּבָר – לא אמרו לנו שאין אנו יוצאים ידי חובת סוכה, הרי שלדעתם אין המיטה נחשבת לאהל המפסיק בין הישן ובין הסכך. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן ראיה לדעת תנא קמא, מַעֲשֶׂה בְּטָבִי עַבְדּוֹ שֶׁל רַבָּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיָה יָשֵׁן תַּחַת הַמִּטָּה בסוכתו של רבן גמליאל, וְאָמַר לָהֶן רַבָּן גַּמְלִיאֵל לַזְּקֵנִים, רְאֵיתֶם טָבִי עַבְדִּי, שֶׁהוּא תַּלְמִיד חָכָם וְיוֹדֵעַ שֶׁעֲבָדִים פְּטוּרִין מִן הַסּוּכָּה, לפי שהישיבה בסוכה היא מצות עשה שהזמן גרמא, שעבדים כנענים פטורים ממנה, וכיון שאינו רוצה לדחוק את החכמים הישנים בסוכה, לְפִיכָךְ יָשֵׁן הוּא תַּחַת הַמִּטָּה. ומה שאינו יוצא מן הסוכה לישן בבית, לפי שהוא רוצה לשמוע את דברי התורה שאומרים החכמים. סיים רבי שמעון, וּלְפִי דַּרְכֵּנוּ לָמַדְנוּ מדברי רבן גמליאל, שהוא סובר שֶׁהַיָּשֵׁן תַּחַת הַמִּטָּה לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ, ואף שרבן גמליאל לא התכוון ללמד אותנו דין זה, נמצינו למדים דין זה מתוך דבריו.

גמרא

הגמרא מקשה על דעת תנא קמא, שאסר לישן תחת המיטה בסוכה, משום שהמיטה היא אהל המפסיק בינו לבין הסכך: וְהָא לַיְיתָא עֲשָׂרָה – הרי סתם מיטה אינה גבוהה עשרה טפחים, ואינה חשובה אהל. תְּרַנְמָא – פירש את משנתנו שְׁמוּאֵל, שהמשנה מדברת בְּמִטָּה שהיא גבוהה עֲשָׂרָה טפחים, החשובה אהל להפסיק בינו לסכך, ולכך הישן תחתיה לא יצא ידי חובתו.

הגמרא מביאה מחלוקת שנחלקו התנאים לענין טומאת אהל, אם אהל שאינו עשוי בידי אדם נחשב לאהל או לא, ומשום שיש לכאורה להביא ראיה ממשנתנו הובא דיון זה כאן: תְּנַן – שנינו בְּתָתָם במסכת אהלות, שישנם סוגי אהלים שונים שיש להם דין אהל, לענין שאם יהיה כזית מן המת בצד אחד של האהל, וכלי בצדו האחר של האהל, נטמא הכלי. מפרטת המשנה: אֶחָד חוֹר בדופן שבצד הנהר שנעשה על ידי שֶׁחֲרָרוּהוּ מַיִם – מי הנהר, אוֹ חור בקיר שנעשה על ידי כרסום שְׁרָצִים, אוֹ שנעשה החור על ידי שֶׁאֲכָלַתּוּ מַלַּחַת – הארץ היא מלחה – שהיא נרקבת ונפסדת, ונעשו בה שקעים מקורים, וְכֵן מִדְבַּךְ – ערמות סדורות של אֲבָנִים גדולות המסודרות זו על זו, ופעמים עומדת אבן אחת על גבי שתי אבנים המרוחקות מעט זו מזו, והאבן שעל גביהם עושה אהל ביניהם, וְכֵן פָּוֹאר ערמות סדורות שֶׁל קוֹרוֹת המסודרות זו על גב זו, ופעמים שעומדת קורה אחת על גבי שתי קורות המרוחקות מעט זו מזו, והקורה שעל גביהם עושה אהל ביניהם, כל המקומות האלו יש להם דין אהל שמַאֲהִיל עַל הַטּוּמְאָה – מעביר את הטומאה שיש תחתיו לכל מה שנמצא תחת אותו האהל, ואף על פי שלא נעשה האהל בידי אדם בכוונה. רַבִּי יְהוּדָה חולק וְאוֹמֵר, כָּל אֹהֶל שֶׁאֵינוֹ עָשׂוּי בְּיֵדֵי אָדָם אֵינוֹ אֹהֶל – אם אדם לא עשה את האהל בכוונה שיהיה אהל, אינו נחשב לאהל ואינו מעביר את הטומאה. מפרשת הגמרא: מַאי טַעְמָא דְּרַבִּי יְהוּדָה – מהיכן למד רבי יהודה דין זה שצריך שתהיה כוונה של אדם לעשות אהל כדי שיחשב לאהל,